Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1952

2025 12 3

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2025/1952

2025 m. rugsėjo 29 d.

dėl rytinių ūsuočių (*Anoplophora glabripennis* (Motschulsky)) įsitvirtinimo ir išplitimo Sąjungos teritorijoje prevencijos ir tų kenkėjų naikinimo ir izoliavimo tam tikrose demarkacinėse zonose priemonių, kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/893

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB ([1]), ypač į jo 28 straipsnio 1 ir 2 dalis,

kadangi:

(1) Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/893 ([2]) nustatomos rytinių ūsuočių (*Anoplophora glabripennis* (Motschulsky)) (toliau – nurodytieji kenkėjai) patekimo į Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonės;

(2) Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 ([3]) II priedo B dalyje nustatytas Sąjungos teritorijoje aptinkamų Sąjungos karantininių kenkėjų sąrašas;

(3) nurodytieji kenkėjai yra įtraukti į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 II priede pateikto sąrašo B dalį kaip tam tikrose Sąjungos teritorijos dalyse aptinkami kenkėjai. Pranešama, kad tai polifaginiai kenkėjai, darantys poveikį daugeliui įvairių Sąjungos teritorijos augalų rūšių;

(4) nurodytieji kenkėjai taip pat įtraukti į Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/1702 ([4]) priede pateiktą prioritetinių kenkėjų sąrašą;

(5) augalai, kurie yra nurodytųjų kenkėjų šeimininkai (toliau – augalai šeimininkai), turėtų būti stebimi siekiant užtikrinti, kad nurodytieji kenkėjai būtų kuo greičiau aptikti;

(6) keli augalai šeimininkai galėtų būti naudojami siekiant pritraukti nurodytuosius kenkėjus ir taip jų aptikimo atveju nustatyti užkrėsto ploto ribas. Šiuo atžvilgiu jie turėtų būti vadinami kontroliniais augalais;

(7) augalai šeimininkai, kurie, kaip nustatyta, anksčiau buvo užkrėsti nurodytaisiais kenkėjais Sąjungos teritorijoje, greičiausiai prisidės prie jų išplitimo. Jie turėtų būti vadinami nurodytaisiais augalais. Be to, demarkacinėse zonose jiems turėtų būti taikomos tam tikros naikinimo arba izoliavimo priemonės;

([1]) OL L 317, 2016 11 23, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.

([2]) 2015 m. birželio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/893 dėl *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky) patekimo į Europos Sąjungą ir išplitimo joje prevencijos priemonių (OL L 146, 2015 6 11, p. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/893/oj).

([3]) 2019 m. lapkričio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/2072, kuriuo nustatomos vienodos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų įgyvendinimo sąlygos, panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 690/2008 ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2019, (OL L 319, 2019 12 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2072/oj).

([4]) 2019 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1702, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2031 papildomas nustatant prioritetinių kenkėjų sąrašą, (OL L 260, 2019 10 11, p. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1702/oj).

(8) siekiant užtikrinti ankstyvą nurodytųjų kenkėjų aptikimą ir naikinimą Sąjungos teritorijoje, kurioje nurodytųjų kenkėjų neaptinkama, valstybės narės turėtų kasmet vykdyti stebėseną. Tokia stebėsena, kad ji būtų veiksmingiausia, turėtų apimti visus augalus šeimininkus. Tokia stebėsena turėtų būti vykdoma remiantis Europos maisto saugos tarnybos (toliau – Tarnyba) statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos augalų kenkėjų stebėsenos gairėse ([5]) esančiomis mokslinėmis rekomendacijomis;

(9) be to, pagal Reglamentą (ES) 2016/2031 kiekviena valstybė narė turi parengti ir nuolat atnaujinti nenumatytų atvejų planą kiekvienai prioritetinių kenkėjų, kurie gali patekti į jos teritoriją ir joje įsitvirtinti, rūšiai. Remiantis per ankstesnius protrūkius įgyta patirtimi, būtina priimti specialias Reglamento (ES) 2016/2031 25 straipsnio įgyvendinimo taisykles, kad būtų parengtas išsamus nenumatytų atvejų planas, jei Sąjungoje būtų aptikta nurodytųjų kenkėjų;

(10) siekiant užkirsti kelią nurodytųjų kenkėjų plitimui Sąjungos teritorijoje ir atsižvelgiant į jų plitimo pajėgumą, buferinės zonos plotis turėtų būti bent 2 km už užkrėstos zonos ribų;

(11) siekiant užtikrinti neatidėliotiną likvidavimo priemonių taikymą ir užkirsti kelią tolesniam nurodytųjų kenkėjų plitimui į likusią Sąjungos teritoriją, būtina nustatyti taisykles dėl demarkacinių zonų metinės stebėsenos. Tos taisyklės turėtų būti grindžiamos Tarnybos bendrosiomis statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos augalų kenkėjų stebėsenos gairėmis, kad būtų galima prisitaikyti prie naujausių mokslinių ir techninių įrodymų;

(12) siekiant užtikrinti proporcingą atsaką į atitinkamą fitosanitarinę nurodytųjų kenkėjų keliamą riziką, būtina nustatyti demarkacinių zonų dydžio mažinimo, nuo jų nustatymo nukrypti leidžiančių nuostatų ir jų panaikinimo taisykles. Turėtų būti nustatytos konkrečios tų taisyklių taikymo sąlygos, siekiant užtikrinti, kad nurodytieji kenkėjai neišplistų į likusią Sąjungos teritoriją;

(13) pavieniais nurodytųjų kenkėjų aptikimo Sąjungos teritorijoje atvejais nustatyti demarkacinę zoną neturėtų būti reikalaujama, jei nurodytuosius kenkėjus galima pašalinti iš atitinkamų augalų ir jei yra įrodymų, kad tie augalai buvo užkrėsti prieš juos įvežant į teritoriją arba konkrečių faktų, dėl kurių nurodytieji kenkėjai neturėtų įsitvirtinti. Tai yra proporcingiausias metodas, jei atitinkamoje teritorijoje atlikta stebėsena patvirtinama, kad nurodytųjų kenkėjų nėra. Tačiau labai konkrečiais atvejais, kai nurodytųjų kenkėjų atsiradimo ir plitimo Sąjungos teritorijoje galimybę galima vienareikšmiškai atmesti, o atitinkama rizika laikoma nereikšminga, tokia stebėsena nėra pagrįsta, todėl ją vykdyti neturėtų būti reikalaujama;

(14) tam tikrose Sąjungos teritorijose nurodytųjų kenkėjų išnaikinti jau nebeįmanoma. Todėl atitinkamoms valstybėms narėms turėtų būti leidžiama taikyti priemones, kuriomis tie kenkėjai tose teritorijose būtų izoliuojami, o ne naikinami;

(15) priemonės demarkacinėse zonose, kuriose taikomos izoliavimo priemonės, turėtų būti ne tokios griežtos kaip naikinimo priemonės, tačiau, siekiant užkirsti kelią nurodytųjų kenkėjų plitimui į likusią Sąjungos teritoriją, jomis turėtų būti užtikrinama, kad pirmiausia atitinkamose buferinėse zonose būtų taikomas nuodugnios stebėsenos metodas ir imamasi atsargumo priemonių;

(16) atsižvelgiant į tai, kad demarkacinėms izoliavimo zonoms taikomos priemonės yra ne tokios griežtos, buferinės zonos plotis turėtų būti padidintas bent iki 4 km, siekiant užtikrinti, kad nurodytieji kenkėjai neišplistų už tų demarkacinių zonų ribų;

(17) valstybės narės turėtų pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie kiekvieną demarkacinę izoliavimo zoną, kurią jos ketina nustatyti arba pakeisti, kad Komisija galėtų gauti bendrus duomenis apie nurodytųjų kenkėjų plitimą Sąjungos teritorijoje ir kad ji galėtų įtraukti atitinkamą zoną į demarkacinių izoliavimo zonų sąrašą šio reglamento I priede;

([5]) EFSA (Europos maisto saugos tarnyba), General guidelines for statistically sound and risk-based surveys of plant pests, 2020 m. rugsėjo 8 d.; doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1919.

(18) siekiant užtikrinti, kad nedelsiant būtų pašalinti užkrėsti augalai ir užkirstas kelias tolesniam nurodytųjų kenkėjų išplitimui į likusią Sąjungos teritorijos dalį, buferinių zonų stebėsena turėtų būti atliekama kasmet tinkamiausiu metų laiku ir pakankamai intensyviai, atsižvelgiant į kompetentingų institucijų galimybę toliau stebėti augalus šeimininkus užkrėstose zonose, skirtose izoliuoti;

(19) siekiant užkirsti kelią galimam nurodytųjų kenkėjų išplitimui už demarkacinių zonų ribų, metinės stebėsenos aplink gamybos vietas demarkacinėse zonose intensyvumas turėtų būti didesnis nei likusioje šių teritorijų dalyje;

(20) Įgyvendinimo sprendime (ES) 2015/893 nustatytos priemonės dėl nurodytųjų augalų įvežimo į Sąjungos teritoriją ir vežimo joje yra įtrauktos į Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VII ir VIII priedus, o jame nustatytos priemonės, susijusios su nurodytųjų kenkėjų stebėsena, naikinimu ir izoliavimu, atnaujinamos ir pakeičiamos šio reglamento priemonėmis;

(21) todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/893 turėtų būti panaikintas ir pakeistas šiuo reglamentu;

(22) šio reglamento nuostatos dėl stebėsenos atlikimo remiantis Tarnybos parengta rytinių ūsuočių (*Anoplophora glabripennis*) stebėsenos kortele ([6]) (toliau – kenkėjų stebėsenos kortelė) ir Tarnybos bendrosiomis statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos stebėsenos gairėmis turėtų būti taikomos nuo 2027 m. sausio 1 d., kad kompetentingos institucijos turėtų pakankamai laiko planuoti, parengti stebėsenos planą ir skirti pakankamai išteklių tokiai stebėsenai;

(23) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos rytinių ūsuočių (*Anoplophora glabripennis* (Motschulsky)) įsitvirtinimo ir išplitimo Sąjungos teritorijoje prevencijos, taip pat šių kenkėjų naikinimo, jei jų aptinkama toje teritorijoje, ir izoliavimo, kai išnaikinti nebeįmanoma, priemonės.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) nurodytieji kenkėjai – rytiniai ūsuočiai (*Anoplophora glabripennis* (Motschulsky));

2) nurodytieji augalai – sodinti skirti *Acer* spp., *Aesculus* spp., *Betula* spp., *Fraxinus* spp., *Populus* spp., *Salix* spp. ir *Ulmus* spp. augalai, kurių kamieno (stiebo) arba šaknies kaklelio skersmuo storiausioje vietoje yra ne mažesnis kaip 1 cm;

([6]) EFSA, 2019. Story map for survey of *Anoplophora glabripennis*. *EFSA Journal* 2019;16(12):EN-1750. Paskelbta internete: https://efsa.maps.arcgis.com/. Paskutinį kartą atnaujinta: 2021 m. gegužės 29 d.

3) augalai šeimininkai – sodinti skirti *Acer* spp., *Aesculus* spp., *Albizia* spp., *Alnus* spp., *Betula* spp., *Carpinus* spp., *Celtis* spp., *Cercidiphyllum* spp., *Corylus* spp., *Elaeagnus* spp., *Fagus* spp., *Fraxinus* spp., *Gleditsia* spp., *Hibiscus* spp., *Koelreuteria* spp., *Malus* spp., *Melia* spp., *Morus* spp., *Platanus* spp., *Populus* spp., *Prunus* spp., *Pyrus* spp., *Ostrya* spp., *Quercus rubra, Robinia* spp., *Salix* spp., *Sophora* spp., *Sorbus* spp., *Tilia* spp. ir *Ulmus* spp., kurių kamieno (stiebo) arba šaknies kaklelio skersmuo storiausioje vietoje yra ne mažesnis kaip 1 cm;

4) nurodytoji mediena ir medinė pakavimo medžiaga – *Acer* spp., *Aesculus* spp., *Betula* spp., *Fraxinus* spp., *Populus* spp., *Salix* spp. ir *Ulmus* spp. mediena ir medinė pakavimo medžiaga;

5) kontroliniai augalai – nurodytieji augalai, specialiai pasodinti siekiant padėti anksti aptikti nurodytuosius kenkėjus ir naudojami stebėsenai vykdyti;

6) demarkacinė izoliavimo zona – I priede nurodyta teritorija, kurioje neįmanoma išnaikinti nurodytųjų kenkėjų.

II SKYRIUS

METINĖ NURODYTŲJŲ KENKĖJŲ STEBĖSENA UŽ DEMARKACINIŲ ZONŲ RIBŲ SĄJUNGOS TERITORIJOJE IR NENUMATYTŲ ATVEJŲ PLANAI

3 straipsnis

Stebėsena Sąjungos teritorijoje už demarkacinių zonų ribų

1. Kompetentingos institucijos savo teritorijose, kuriose nurodytųjų kenkėjų neaptikta, kasmet atlieka rizika grindžiamą augalų šeimininkų stebėseną dėl tų kenkėjų aptikimo.

2. Tokios stebėsenos planas ir mėginių ėmimo schema sudaro sąlygas atitinkamoje valstybėje narėje pakankamai patikimai nustatyti nedidelį užkrėstų augalų skaičių.

Stebėsena grindžiama Tarnybos bendrosiomis statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos augalų kenkėjų stebėsenos gairėmis.

3. Stebėsena vykdoma:

a) naudojant metodus, kuriais galima nustatyti užkrėtimą lajos aukštyje;

b) atvirame ore, gamtos ir miesto teritorijose, prie kelių ir geležinkelių, taip pat daigynuose, sodininkystės prekių centruose, prekybos centruose, lapuočių medienos lentpjūvėse ir kitose atitinkamose vietose, kuriose, kompetentingų institucijų nuomone, yra didesnė tikimybė aptikti nurodytuosius kenkėjus;

c) atsižvelgiant į tų augalų šeimininkų buvimą ir biologines savybes, taip pat į mokslinę ir techninę informaciją, nurodytą tų kenkėjų stebėsenos kortelėje.

4. Stebėseną sudaro:

a) augalų šeimininkų apžiūra ir

b) kai tinkama, sodinti skirtų augalų, medienos arba medinės pakavimo medžiagos mėginių ėmimas ir tyrimai.

Siekiant papildyti stebėsenos metu atliekamą apžiūrą, prireikus gali būti naudojami specialiai apmokyti kenkėjus užuodžiantys šunys arba gaudyklės.

4 straipsnis

Nenumatytų atvejų planai

Kiekviena valstybė narė savo nenumatytų atvejų plane, kurio reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2016/2031 25 straipsnį, numato:

a) išnaikinti nurodytuosius kenkėjus, kaip nustatyta 9 straipsnyje;

b) būtinus skirtinus išteklius ir šių išteklių skyrimo procedūras, patvirtinus arba įtarus nurodytųjų kenkėjų buvimo atvejį;

c) specialių reikalavimų, susijusių su augalų šeimininkų įvežimu į Sąjungos teritoriją ir vežimu joje, kaip nustatyta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VII ir VIII prieduose, taikymo nuostatas;

d) privačių teritorijų, kuriose reikės taikyti priemones, jei bus aptiktas nurodytųjų kenkėjų, savininkų nustatymo procedūras.

Valstybė narė prireikus atnaujina savo nenumatytų atvejų planą.

III SKYRIUS

DEMARKACINĖS ZONOS

5 straipsnis

Demarkacinių zonų nustatymas

1. Jeigu oficialiai patvirtinamas nurodytųjų kenkėjų buvimas, atitinkama valstybė narė nedelsdama nustato demarkacinę zoną, kad nurodytieji kenkėjai būtų išnaikinti.

2. Oficialiai patvirtinus nurodytųjų kenkėjų buvimą ir nustačius 1 dalyje nurodytą demarkacinę zoną, kompetentingos institucijos nedelsdamos nustato užkrėtimo lygį atlikdamos stebėseną riboms nustatyti.

3. Kai, remiantis 8 straipsnyje nurodytos stebėsenos rezultatais, bent ketverius metus iš eilės padaroma išvada, kad užkrėtimo nurodytaisiais kenkėjais lygis yra toks, kad jų išnaikinti neįmanoma, kompetentingos institucijos nedelsdamos pateikia Komisijai išsamią informaciją apie naują demarkacinę izoliavimo zoną, kurią jos ketina nustatyti arba pakeisti, kad ta zona būtų įtraukta į I priede pateiktą demarkacinių izoliavimo zonų sąrašą.

4. Demarkacinę zoną sudaro:

a) zona, įskaitant visus užkrėstus augalus ir visus nurodytuosius augalus, kurie gali būti užkrėsti bent 100 m spinduliu aplink užkrėstus augalus (toliau – užkrėsta zona);

b) buferinė zona,

   i) kurios plotis yra bent 2 km už užkrėstos zonos ribų, jei nustatoma demarkacinė zona nurodytiesiems kenkėjams išnaikinti;

   ii) kurios plotis yra bent 4 km už užkrėstos zonos ribų, jei nustatoma demarkacinė izoliavimo zona.

5. Demarkacinės zonos ribos nustatomos atsižvelgiant į mokslinius principus, nurodytųjų kenkėjų biologines savybes, užkrėtimo lygį, konkretų augalų šeimininkų pasiskirstymą atitinkamoje teritorijoje ir nurodytųjų kenkėjų įsitvirtinimo įrodymus.

Demarkacinės zonos ribų nustatymas grindžiamas stebėsena riboms nustatyti, o stebėsenos planas ir mėginių ėmimo schema turi padėti bent 95 % pasikliovimo lygiu nustatyti 1 % užkrėstų augalų buvimą. Stebėsena vykdoma remiantis Tarnybos statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos stebėsenos gairėmis.

6. Siekiant imtis 9 straipsnyje nurodytų naikinimo priemonių, buferinės zonos plotis gali būti sumažintas iki ne mažiau kaip 1 km, kai kompetentinga institucija padaro išvadą, kad nurodytuosius kenkėjus galima išnaikinti, atsižvelgiant į protrūkio aplinkybes, pavyzdžiui, jo dydį ir vietą, užkrėtimo lygį arba augalų šeimininkų skaičių ir pasiskirstymą.

Demarkacinės izoliavimo zonos atveju buferinės zonos plotis gali būti sumažintas iki ne mažiau kaip 2 km, jei kompetentinga institucija padaro išvadą, kad toks atstumas yra tinkamas nurodytiesiems kenkėjams izoliuoti, atsižvelgiant į protrūkio aplinkybes, pavyzdžiui, jo dydį ir vietą, užkrėtimo lygį arba augalų šeimininkų skaičių ir pasiskirstymą.

Demarkacinėse zonose kompetentingos institucijos užtikrina, kad plačioji visuomenė ir profesionalūs veiklos vykdytojai žinotų apie demarkacinių zonų ribų nustatymą.

6 straipsnis

Nukrypti leidžianti nuostata dėl demarkacinių zonų nustatymo

1. Nukrypdamos nuo 5 straipsnio, kompetentingos institucijos gali nuspręsti demarkacinės zonos nenustatyti arba nustatyti laikiną demarkacinę zoną, jei turima įrodymų, kad

a) nurodytieji kenkėjai buvo įvežti į teritoriją kartu su augalais, mediena ar medine pakavimo medžiaga, ant kurių jie buvo aptikti, ir šie augalai, mediena ar medinė pakavimo medžiaga buvo užkrėsti prieš juos įvežant į susijusią teritoriją, ir kad nurodytieji kenkėjai po to įvežimo neišplito arba kad tai yra pavienis nustatytas atvejis ir nesitikima, kad dėl jo šie kenkėjai įsitvirtintų, ir

b) remiantis konkretaus tyrimo ir naikinimo priemonių, kurių buvo imtasi, rezultatais, nurodytieji kenkėjai nėra įsitvirtinę, o jų išplitimas arba sėkmingas dauginimasis neįmanomas dėl jų biologinių savybių.

2. Jeigu kompetentinga institucija naudojasi 1 dalyje numatyta leidžiančia nukrypti nuostata, ji:

a) imasi neatidėliotinų priemonių siekdama užtikrinti, kad nurodytieji kenkėjai būtų skubiai išnaikinti ir būtų panaikinta galimybė jiems plisti;

b) bent vieną nurodytųjų kenkėjų gyvavimo ciklą ir dar vienus metus ir bent ketverius metus iš eilės vykdo reguliarią ir intensyvią stebėseną, kaip nustatyta 3 straipsnyje, bent 1 km spinduliu aplink užkrėstus augalus arba vietą, kurioje buvo aptikta nurodytųjų kenkėjų, bent pirmuoju jų skraidymo laikotarpiu;

c) atseka užkrato kilmę, tirdama nurodytuosius augalus, nurodytąją medieną ar medinę pakavimo medžiagą aplink užkrato aptikimo vietą, kad nustatytų bet kokius užkrėtimo požymius, taip pat atlieka tikslinį ardomąjį mėginių ėmimą, siekdama atmesti lervų buvimo tikimybę;

d) didina visuomenės informuotumą apie nurodytųjų kenkėjų keliamą grėsmę ir

e) imasi bet kokių kitų priemonių, kurios gali padėti išnaikinti nurodytuosius kenkėjus, atsižvelgdama į Tarptautinį fitosanitarijos priemonių standartą (angl. ISPM) Nr. 9 ([7]) ir laikydamasi visapusiško požiūrio pagal ISPM Nr. 14 ([8]) išdėstytus principus.

2 dalies b punkte nurodytos stebėsenos vykdyti nereikalaujama tais atvejais, kai galima vienareikšmiškai atmesti galimybę, jog augaluose šeimininkuose, nurodytojoje medienoje ar medinėje pakavimo medžiagoje yra arba gali atsirasti nurodytųjų kenkėjų suaugėlių, ir kai Komisijai raštu pranešta apie tokios išvados priežastis.

([7]) Kenkėjų naikinimo programų gairės. Pamatinis standartas ISPM Nr. 9, Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos sekretoriatas (Guidelines for pest eradication programmes — Reference Standard ISPM No 9 by the Secretariat of the International Plant Protection Convention), Roma.

([8]) Integruotų priemonių naudojimas taikant sisteminį kenkėjų rizikos valdymo metodą. Pamatinis standartas ISPM Nr. 14, Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos sekretoriatas (The use of integrated measures in a systems approach for pest risk management — Reference Standard ISPM No 14 by the Secretariat of the International Plant Protection Convention), Roma.

7 straipsnis

Demarkacinės zonos panaikinimas

1. Demarkacinė zona gali būti panaikinta, kai, remiantis 8 straipsnyje nurodyta stebėsena, demarkacinėje zonoje nurodytųjų kenkėjų neaptinkama bent ketverius metus iš eilės.

2. Demarkacinės zonos ribų nustatymas taip pat gali būti panaikintas tais atvejais, kai tenkinamos 6 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

8 straipsnis

Metinė stebėsena demarkacinėse zonose

1. Demarkacinėse zonose kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į kenkėjų stebėsenos kortelėje nurodytą informaciją ir pagal šio straipsnio 2–5 dalis, vykdo intensyvią metinę augalų šeimininkų stebėseną, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/2031 19 straipsnio 1 dalyje, kad galėtų aptikti nurodytuosius kenkėjus.

2. Kai tinkama, kompetentinga institucija atlieka tikslinį ardomąjį mėginių ėmimą.

3. Tais atvejais, kai naudojami kontroliniai augalai, tie nurodytieji augalai tikrinami bent kartą per mėnesį. Jie sunaikinami ir ištiriami ne vėliau kaip iki nurodytųjų kenkėjų gyvavimo ciklo pabaigos atitinkamoje kompetentingos institucijos nustatytoje teritorijoje.

4. Rengiant stebėsenos planą atsižvelgiama į Tarnybos statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos stebėsenos gaires. Pagal aptikimo stebėsenai naudojamą stebėsenos planą ir mėginių ėmimo schemą turi būti įmanoma, esant bent 95 % pasikliovimo lygiui, nustatyti 1 % nurodytųjų kenkėjų buvimą.

5. Kompetentinga institucija kasmet nurodytųjų kenkėjų aptikimo tikslais atlieka stebėseną ne mažiau kaip 1 km spinduliu aplink nurodytosios medienos, medinės pakavimo medžiagos ir žievės apdorojimo ar perdirbimo įmonę, tinkamu metu atlikdama augalų šeimininkų patikrinimus.

IV SKYRIUS

NAIKINIMO IR IZOLIAVIMO PRIEMONĖS

9 straipsnis

Naikinimo priemonės

1. Siekdamos išnaikinti nurodytuosius kenkėjus, kompetentingos institucijos demarkacinėse zonose imasi šių priemonių:

a) nedelsiant nukirsti (nupjauti) užkrėstus augalus ir augalus, turinčius nurodytųjų kenkėjų požymių, ir visiškai pašalinti jų šaknis, jeigu po užkrėsto augalo šaknies kakleliu aptinkama lervų takų; jei užkrėstų augalų randama ne nurodytųjų kenkėjų skraidymo laikotarpiu, kirtimas (pjovimas) ir pašalinimas atliekamas prieš prasidedant kitam skraidymo laikotarpiui;

b) bent 100 m spinduliu aplink užkrėstus augalus nukirsti (nupjauti) visus nurodytuosius augalus ir juos ištirti dėl bet kokių užkrėtimo požymių;

c) pašalinti, ištirti ir saugiai sunaikinti pagal a ir b punktuose nustatytą procedūrą nukirstus (nupjautus) augalus, imantis visų būtinų atsargumo priemonių, kad būtų užkirstas kelias nurodytiesiems kenkėjams plisti kirtimo (pjovimo) metu ir po to;

d) pašalinti, ištirti ir saugiai sunaikinti su užkrėtimo atveju susijusią medieną, žievę ir medinę pakavimo medžiagą, imantis visų būtinų atsargumo priemonių, kad būtų užkirstas kelias nurodytiesiems kenkėjams plisti;

e) uždrausti nurodytuosius augalus, nurodytąją medieną ir medinę pakavimo medžiagą, kurios galėjo būti užkrėstos, išvežti iš demarkacinės zonos;

f) nustatyti užkrėtimo kilmę atsekant augalus, medieną, žievę ir kitus su užkrėtimo atveju susijusius objektus ir juos ištirti siekiant nustatyti bet kokius užkrėtimo požymius, taip pat atliekant tikslinį ardomąjį mėginių ėmimą;

g) tam tikrais atvejais nurodytuosius augalus pakeisti kitomis užkratui atspariomis augalų rūšimis;

h) uždrausti naujų nurodytųjų augalų buvimą atvirame ore b punkte nurodytoje teritorijoje, išskyrus gamybos vietose, nurodytose Reglamento (ES) 2019/2072 VIII priedo 17.2 punkte, ir išskyrus kontrolinius augalus;

i) gerinti visuomenės informuotumą apie nurodytųjų kenkėjų keliamą grėsmę ir šiame straipsnyje nustatytas naikinimo priemones, įskaitant nurodytųjų augalų vežimo iš demarkacinės zonos reikalavimus;

j) prireikus imtis specialių priemonių, skirtų taikyti ypatingais atvejais arba kilus sunkumams, dėl kurių veikiausiai būtų užkirstas kelias, trukdoma arba vėluojama naikinti augalus, visų pirma priemonių, susijusių su galimybe prieiti prie visų užkrėstų arba galimai užsikrėtusių augalų, nepaisant jų buvimo vietos, viešos ar privačios nuosavybės arba už juos atsakingo asmens ar subjekto, ir juos tinkamai išnaikinti;

k) imtis bet kokių kitų priemonių, kurios gali padėti išnaikinti nurodytuosius kenkėjus, atsižvelgiant į Tarptautinį fitosanitarijos priemonių standartą (ISPM) Nr. 9 ([9]) ir laikantis sisteminio metodo pagal ISPM Nr. 14 ([10]) nustatytus principus.

Pirmos pastraipos a punkto atveju, kai neįmanoma pašalinti giliai įsišaknijusių kelmų ir paviršiaus šaknų, augalai turi būti susmulkinti iki ne mažesnio kaip 40 cm gylio žemiau žemės paviršiaus arba padengti vabzdžiams atsparia medžiaga.

2. Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VIII priedo 17.2 punkte nurodyta metinė oficiali stebėsena bent 1 km spinduliu aplink gamybos vietas grindžiama Tarnybos bendrosiomis statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos augalų kenkėjų stebėsenos gairėmis, o taikomi stebėsenos planas ir mėginių ėmimo schema turi padėti bent 99 % pasikliovimo lygiu nustatyti 1 % užkrėstų augalų buvimą.

3. Tais atvejais, kai nurodytoji mediena, medinė pakavimo medžiaga ir žievė išvežamos už demarkacinės zonos ribų ir jei demarkacinėje zonoje nėra apdorojimo ar perdirbimo įmonių, nurodytoji mediena, medinė pakavimo medžiaga ir žievė perkeliamos į artimiausią tinkamą įmonę už demarkacinės zonos ribų, kad būtų užtikrintas neatidėliotinas apdorojimas arba perdirbimas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VIII priedo 30–32 punktus. Vežama oficialiai prižiūrint ir uždengus taip, kad būtų užtikrinta, jog nurodytieji kenkėjai negalėtų išplisti.

Atsakinga oficiali įstaiga kasmet nurodytųjų kenkėjų aptikimo tikslais atlieka stebėseną ne mažiau kaip 1 km spinduliu aplink tą apdorojimo ar perdirbimo įmonę, tinkamu metu atlikdama augalų šeimininkų patikrinimus.

4. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos b punkto, jeigu kompetentinga institucija padaro išvadą, kad dėl ypatingos socialinės, kultūrinės ar aplinkosauginės vertės tam tikrą skaičių atskirų augalų kirsti (pjauti) netikslinga, kas mėnesį atliekamas individualus tų atskirų augalų tyrimas dėl bet kokių užkrėtimo požymių ir imamasi alternatyvių priemonių, kuriomis užtikrinamas aukštas apsaugos lygis, siekiant užkirsti kelią bet kokiam galimam nurodytųjų kenkėjų išplitimui nuo tų augalų.

([9]) Kenkėjų naikinimo programų gairės. Pamatinis standartas ISPM Nr. 9, Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos sekretoriatas (Guidelines for pest eradication programmes — Reference Standard ISPM No 9 by the Secretariat of the International Plant Protection Convention), Roma. Paskelbta 2011 m. gruodžio 15 d.

([10]) Integruotų priemonių naudojimas taikant sisteminį kenkėjų rizikos valdymo metodą. Pamatinis standartas ISPM Nr. 14, Tarptautinės augalų apsaugos konvencijos sekretoriatas (The use of integrated measures in a systems approach for pest risk management — Reference Standard ISPM No 14 by the Secretariat of the International Plant Protection Convention), Roma. Paskelbta 2014 m. sausio 8 d.

10 straipsnis

Izoliavimo priemonės

1. Demarkacinių izoliavimo zonų užkrėstose zonose, kaip nurodyta I priede, kompetentingos institucijos imasi visų šių priemonių:

a) iškirsti (nupjauti) užkrėstus augalus ir augalus, turinčius nurodytųjų kenkėjų požymių, ir visiškai pašalinti jų šaknis, jeigu po užkrėsto augalo šaknies kakleliu aptinkama lervų takų;

b) pašalinti, ištirti ir saugiai sunaikinti pagal a punkte nustatytą procedūrą nukirstus (nupjautus) augalus, imantis būtinų atsargumo priemonių, kad būtų užkirstas kelias nurodytiesiems kenkėjams plisti kirtimo (pjovimo) metu ir po to;

c) uždrausti nurodytuosius augalus, nurodytąją medieną ir medinę pakavimo medžiagą, kurios galėjo būti užkrėstos, išvežti iš demarkacinės zonos;

d) prireikus, nurodytuosius augalus pakeisti užkratui atspariais augalais;

e) uždrausti naujų nurodytųjų augalų buvimą užkrėstoje zonoje atvirame ore, išskyrus gamybos vietose, nurodytose Reglamento (ES) 2019/2072 VIII priedo 17.2 punkte, ir išskyrus kontrolinių augalų sodinimą;

f) gerinti visuomenės informuotumą apie nurodytųjų kenkėjų keliamą grėsmę ir šiame straipsnyje nustatytas izoliavimo priemones, įskaitant nurodytųjų augalų vežimo iš demarkacinės zonos, nustatytos pagal 5 straipsnį, reikalavimus;

g) prireikus imtis specialių priemonių, skirtų spręsti kitiems atvejams arba sunkumams, dėl kurių veikiausiai būtų užkirstas kelias, trukdoma arba vėluojama atlikti izoliavimo veiksmus, visų pirma priemonių, susijusių su galimybe prieiti prie visų užkrėstų arba galimai užsikrėtusių augalų, nepaisant jų buvimo vietos, nuosavybės arba už juos atsakingo asmens ar subjekto, ir juos tinkamai iškirsti (nupjauti) ir sunaikinti;

h) imtis bet kurios kitos priemonės, galinčios padėti izoliuoti nurodytuosius kenkėjus.

Pirmos dalies a punkto atveju kirtimas (pjovimas) pradedamas nedelsiant, o jei užkrėstų augalų rasta ne nurodytųjų kenkėjų skraidymo laikotarpiu, kirtimas (pjovimas) ir pašalinimas atliekamas prieš prasidedant kitam skraidymo laikotarpiui. Kai neįmanoma pašalinti giliai įsišaknijusių kelmų ir paviršiaus šaknų, augalai turi būti susmulkinti iki ne mažesnio kaip 40 cm gylio žemiau žemės paviršiaus arba padengti vabzdžiams atsparia medžiaga.

2. Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VIII priedo 17.2 punkte nurodyta metinė oficiali stebėsena bent 1 km spinduliu aplink gamybos vietas grindžiama Tarnybos bendrosiomis statistiškai patikimos ir rizika grindžiamos augalų kenkėjų stebėsenos gairėmis, o taikomi stebėsenos planas ir mėginių ėmimo schema turi padėti bent 99 % pasikliovimo lygiu nustatyti 1 % užkrėstų augalų buvimą.

Atsakinga oficiali įstaiga kasmet nurodytųjų kenkėjų aptikimo tikslais atlieka stebėseną ne mažiau kaip 1 km spinduliu aplink tą apdorojimo ar perdirbimo įmonę, tinkamu metu atlikdama augalų šeimininkų patikrinimus.

3. Tais atvejais, kai nurodytoji mediena, medinė pakavimo medžiaga ir žievė išvežamos už demarkacinės zonos ribų ir iš užkrėstos zonos į buferinę zoną ir jei demarkacinėje zonoje nėra apdorojimo ar perdirbimo įmonių, nurodytoji mediena, medinė pakavimo medžiaga ir žievė perkeliamos į artimiausią tinkamą įmonę už demarkacinės zonos ribų, kad būtų užtikrintas neatidėliotinas apdorojimas arba perdirbimas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/2072 VIII priedo 30–32 punktus. Vežama oficialiai prižiūrint ir uždengus taip, kad būtų užtikrinta, jog nurodytieji kenkėjai negalėtų išplisti.

4. Oficialiai patvirtinus nurodytųjų kenkėjų buvimą buferinėje zonoje, atitinkamai taikomi Reglamento (ES) 2016/2031 17 ir 18 straipsniai.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11 straipsnis

Pareiga teikti ataskaitas

1. Iki kiekvienų metų balandžio 30 d. valstybės narės pateikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms ataskaitą apie priemones, kurių buvo imtasi praėjusiais kalendoriniais metais pagal šį reglamentą, ir apie 3–10 straipsniuose numatytų priemonių taikymo rezultatus.

Toje ataskaitoje, be kita ko, pateikiama:

a) pagal 8 straipsnio 2 dalį paimtų mėginių skaičius;

b) priežastys, dėl kurių taikoma 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta nukrypti leidžianti nuostata, ir priemonės, kurių dėl to imtasi.

2. Pagal 8 straipsnį atliktos stebėsenos rezultatai pateikiami Komisijai naudojant vieną iš II priede pateiktų formų.

12 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2015/893 panaikinimas

Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/893 panaikinamas.

13 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Nuo 2027 m. sausio 1 d. taikomos šios nuostatos:

a) 3 straipsnio 2 dalis;

b) 5 straipsnio 5 dalies antra pastraipa;

c) 8 straipsnio 4 dalis;

d) 9 straipsnio 2 dalis;

e) 10 straipsnio 2 dalis.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugsėjo 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

Demarkacinės izoliavimo zonos

ITALIJA

Demarkacinės zonos (DZ) EUROPHYT numeris	DZ rajonas	Regionas	Savivaldybės arba kitos administracinės ir (arba) geografinės ribos
206	Užkrėsta zona	Marche	Toliau nurodytų komunų dalys: Ostra, Senigallia, Trecastelli, Corinaldo, Ostra Vetere, Belvedere Ostrense
	Buferinė zona		Toliau nurodytų komunų dalys: Ostra, Senigallia, Trecastelli, Corinaldo, Ostra Vetere, Belvedere Ostrense, Morro d'Alba, Montecarotto
358	Užkrėsta zona	Marche	Visa šių komunų teritorija: Monte Urano, Rapagnano, Magliano di Tenna, Belmonte Piceno, Grottazzolina, Monte Vidon Corrado. Toliau nurodytų komunų dalys: Sant'Elpidio a Mare, Torre San Patrizio, Monte San Pietrangeli, Francavilla d'Ete, Montegiorgio, Falerone, Servigliano, Montottone, Monte Gilberto, Ponzano di Fermo, Fermo
	Buferinė zona		Visa Porto San Giorgio teritorija Toliau nurodytų komunų dalys: Porto Sant'Elpidio, Sant'Elpidio a Mare, Montegranaro, Torre San Patrizio, Monte San Pietrangeli, Monte San Giusto, Corridonia, Francavilla d'Ete, Mogliano, Montegiorgio, Massa Fermana, Montappone,, Monsampietro Morico, Loro Piceno, Sant'Angelo in Pontano, Falerone, Penna San Giovanni, Servigliano, Monteleone di Fermo, Monsampietro Morico, Montottone, Monte Vidon Combatte, Monte Giberto, Petritoli, Ponzano di Fermo, Fermo, Monterubbiano, Lapedona, Santa Vittoria in Matenano.
866	Užkrėsta zona	Marche	Visa šių komunų teritorija: Civitanova Marche, Montecosaro. Toliau nurodytų komunų dalys: Morrovalle, Montegranaro, Sant'Elpidio a Mare, Porto Sant'Elpidio.
	Buferinė zona		Toliau nurodytų komunų dalys: Porto Sant'Elpidio, Sant'Elpidio a Mare, Potenza Picena, Montelupone, Morrovalle, Monte San Giusto, Montegranaro.

II PRIEDAS

Pagal 8 straipsnį atliekamos stebėsenos rezultatų pateikimo formos

A DALIS

1. Metinės stebėsenos rezultatų pateikimo forma

1. Demarkacinės zonos (DZ) apibūdinimas		2. Demarkacinės zonos pradinis dydis (ha)	3. Demarkacinės zonos atnaujintas dydis (ha)	4. Metodas (naikinimas arba izoliavimas)	5. Zona	6. Stebėsenos vietos		7. Nustatytos rizikos zonos	8. Tikrintos rizikos zonos	9. Augalinė medžiaga / prekė	10. Augalų šeimininkų rūšių sąrašas	11. Laikas	12. Išsamūs stebėsenos duomenys									13. Tirtų požymių turinčių mėginių skaičius i: Iš viso ii: Teigiami iii: Neigiami iv: Neaiškūs				14. Tirtų požymių neturinčių mėginių skaičius i: Iš viso ii: Teigiami iii: Neigiami iv: Neaiškūs				15. Pranešimo numeris, kai pranešama apie protrūkius, jei taikytina, pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/1715 [1]		16. Pastabos
													A) Apžiūrų skaičius																			
													B) Bendras paimtų mėginių skaičius																			
													C) Gaudyklių (arba kitų alternatyvių priemonių) rūšis (pvz., entomologiniai tinkleliai)																			
													D) Gaudyklių (arba kitų gaudymo priemonių) skaičius																			
													E) Gaudymo vietų skaičius, jei jis skiriasi nuo nurodyto D punkte																			
													F) Tyrimų rūšis (pvz., identifikavimas mikroskopu, PGR, ELISA)																			
													G) Bendras tyrimų skaičius																			
													H) Kitos priemonės (pvz., kenkėjus užuodžiantys šunys, bepiločiai orlaiviai, sraigtasparniai, informuotumo didinimo kampanijos)																			
													I) Kitų priemonių skaičius																			
Pavadinimas	Nustatymo data					Aprašymas	Skaičius						A	B	C	D	E	F	G	H	I	i	ii	iii	iv	i	ii	iii	iv	Skaičius	Data	

[1] 2019 m. rugsėjo 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1715, kuriuo nustatomos oficialios kontrolės informacijos valdymo sistemos ir jos sudedamųjų dalių veikimo taisyklės, (IMSOC reglamentas) (OL L 261, 2019 10 14, p. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1715/oj).

2. Formos pildymo instrukcijos

Jei pildoma ši forma, šio priedo B dalyje pateiktos formos pildyti nereikia.

1 skiltyje: nurodykite geografinės vietovės pavadinimą, protrūkio numerį arba bet kokią informaciją, pagal kurią būtų galima identifikuoti atitinkamą demarkacinę zoną (DZ) ir jos nustatymo datą.

2 skiltyje: nurodykite DZ dydį prieš pradedant stebėseną.

3 skiltyje: nurodykite DZ dydį po stebėsenos.

4 skiltyje: nurodykite metodą. išnaikinimas arba izoliavimas. Įterpkite reikiamą eilučių skaičių, atsižvelgdami į kiekvienai kenkėjų rūšiai nustatytų DZ skaičių ir šiose zonose taikomus metodus.

5 skiltyje: nurodykite DZ teritoriją, kurioje buvo vykdoma stebėsena – įterpkite tiek eilučių, kiek reikia: užkrėsta zona (UZ) arba buferinė zona (BZ) (naudokite atskiras eilutes). Jei taikoma, atskirose eilutėse nurodykite UZ plotą, kuriame buvo vykdoma stebėsena (pvz., paskutiniai 20 km prie BZ, aplink daigynus).

6 skiltyje: nurodykite į stebėseną įtrauktų vietų numerius ir jas aprašykite, pasirinkdami vieną iš šių aprašo įrašų:

1. atvirame ore esanti teritorija (auginimo plotas): 1.1. laukas (ariamoji žemė, ganykla); 1.2. sodas / vynuogynas; 1.3. daigynas; 1.4. miškas;

2. atvirame ore esanti teritorija (kita): 2.1. privatūs sodai; 2.2. viešos vietos; 2.3. saugoma teritorija; 2.4. laukiniai augalai kitose teritorijose nei saugomos teritorijos; 2.5. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės, šlapynės, drėkinimo ir drenažo tinklai));

3. fiziškai uždengtos vietos: 3.1. šiltnamis; 3.2. privati vieta, išskyrus šiltnamį; 3.3. vieša vieta, išskyrus šiltnamį; 3.4. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės)).

7 skiltyje: nurodykite rizikos zonas, nustatytas atsižvelgiant į kenkėjo (-ų) biologines savybes, augalų šeimininkų buvimą, ekologines ir klimato sąlygas bei rizikos vietas.

8 skiltyje: nurodykite į stebėseną įtrauktas rizikos zonas iš 7 skiltyje nurodytų zonų.

9 skiltyje: nurodykite, ar tai yra augalai, vaisiai, sėklos, dirvožemis, pakavimo medžiaga, mediena, mašinos, transporto priemonės, vanduo ar kita (pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį).

10 skiltyje: pateikite augalų rūšių ir (arba) genčių, kurių stebėsena buvo vykdoma, sąrašą, kiekvienai augalų rūšiai ir (arba) genčiai skirdami vieną eilutę.

11 skiltyje: nurodykite metų mėnesius, kuriais buvo vykdoma stebėsena.

12 skiltyje: pateikite išsamius stebėsenos duomenis, atsižvelgdami į kiekvienai kenkėjų rūšiai taikomus konkrečius teisinius reikalavimus. Jei tam tikroje skiltyje nurodyta informacija neaktuali, pažymėkite „Netaikoma“.

13 ir 14 skiltyse: nurodykite rezultatus, jei taikoma, pateikdami atitinkamose skiltyse įrašytą informaciją. Neaiškiais laikomi tie mėginiai, kuriuos ištyrus dėl įvairių veiksnių (pvz., už aptikimo ribą mažesnis kiekis, neidentifikuotas, pasenęs, neapdorotas mėginys) negaunama jokio rezultato.

15 skiltyje: nurodykite stebėsenos dėl BZ aptiktų kenkėjų vykdymo metais pateiktus pranešimus apie protrūkius. Pranešimo apie protrūkį numerio nurodyti nereikia, kai kompetentinga institucija nusprendžia, kad rezultatas yra susijęs su vienu iš Reglamento (ES) 2016/2031 14 straipsnio 2 dalyje, 15 straipsnio 2 dalyje arba 16 straipsnyje nurodytų atvejų. Tokiu atveju nurodykite, kodėl ši informacija nepateikta 16 skiltyje (Pastabos).

1. **Statistiškai pagrįstos metinės stebėsenos rezultatų pateikimo forma**

1. Demarkacinės zonos (DZ) apibūdinimas		2. Demarkacinės zonos pradinis dydis (ha)	3. Demarkacinės zonos atnaujintas dydis (ha)	4. Metodas	5. Zona	6. Stebėsenos vietos		7. Laikas	A. Stebėsenos apibūdinimas (RiBESS + įvesties parametrai)													B. Mėginių ėmimas							C. Stebėsenos rezultatai					23. Pasiektas pasikloninio lygis	24. Numatomas paplitimas	25. Pastabos
									8. Tikslinė grupė			9. Epidemiologiniai vienetai		10. Aptikimo metodai				11. Mėginių ėmimo veiksmingumas	12. Metodo jautris	13. Rizikos veiksniai (veiklos rūšys, vietovės ir plotai)					14. Tikrinių epidemiologinių vienetų skaičius	15. Apžiūrų skaičius	16. Mėginių skaičius	17. Gaudyklių skaičius	18. Gaudymo vietų skaičius	19. Tyrimų skaičius	20. Kitų priemonių skaičius	21. Rezultatai			22. Pranešimo numeris, kai pranešama apie protrūkius, jei taikytina, pagal įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/1715				
Pavadinimas	Nustatymo data					Aprašymas	Skaičius		Augalo šeimininko rūšis	Plotas (ha arba kitas tinkamesnis vienetas)	Patikrinti vietovei	Aprašymas	Vietovės	Aptikta	Gaudymas	Tyrimai	Kiti metodai			Rizikos veiksnys	Rizikos lygiai	Vietų skaičius	Santykinė rizika	Augalo šeimininko populiacijos dalis							Teigiami	Neigiami	Neaiškūs	Skaičius	Data			

2. **Formos pildymo instrukcijos**

Paaiškinkite kiekvienos kenkėjų rūšies stebėsenos plano pagrindines prielaidas. Apibendrinkite ir pagrįskite:

— tikslinę populiaciją, epidemiologinį vienetą ir patikros vienetus,

— aptikimo metodą ir metodo jautrį,

— rizikos veiksnį (-ius), nurodydami rizikos lygius ir atitinkamą santykinę riziką bei augalų šeimininkų populiacijos dalį.

1 skiltyje: nurodykite geografinės vietovės pavadinimą, protrūkio numerį arba bet kokią informaciją, pagal kurią būtų galima identifikuoti atitinkamą demarkacinę zoną (DZ) ir jos nustatymo datą.

2 skiltyje: nurodykite DZ dydį prieš pradedant stebėseną.

3 skiltyje: nurodykite DZ dydį po stebėsenos.

4 skiltyje: nurodykite metodą. išnaikinimas arba izoliavimas. Įterpkite reikiamą eilučių skaičių, atsižvelgdami į kiekvienai kenkėjų rūšiai nustatytų DZ skaičių ir šiose zonose taikomus metodus.

5 skiltyje: nurodykite DZ teritoriją, kurioje buvo vykdoma stebėsena – įterpkite tiek eilučių, kiek reikia: užkrėsta zona (UZ) arba buferinė zona (BZ) (naudokite atskiras eilutes). Jei taikoma, atskirose eilutėse nurodykite UZ plotą, kuriame buvo vykdoma stebėsena (pvz., paskutiniai 20 km prie BZ, aplink daigynus).

6 skiltyje: nurodykite į stebėseną įtrauktų vietų numerius ir jas aprašykite, pasirinkdami vieną iš šių aprašo įrašų:

1. atvirame ore esanti teritorija (auginimo plotas): 1.1. laukas (ariamoji žemė, ganykla); 1.2. sodas / vynuogynas; 1.3. daigynas; 1.4. miškas;

2. atvirame ore esanti teritorija (kita): 2.1. privatūs sodai; 2.2. viešos vietos; 2.3. saugoma teritorija; 2.4. laukiniai augalai kitose teritorijose nei saugomos teritorijos; 2.5. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės, šlapynės, drėkinimo ir drenažo tinklai));

3. fiziškai uždengtos vietos: 3.1. šiltnamis; 3.2. privati vieta, išskyrus šiltnamį; 3.3. vieša vieta, išskyrus šiltnamį; 3.4. kita (kartu pateikite tikslią informaciją apie konkretų atvejį (pvz., sodininkystės prekių centras, prekybos vietos, kuriose naudojamos medinės pakavimo medžiagos, medienos pramonės įmonės)).

7 skiltyje: nurodykite metų mėnesius, kuriais buvo vykdoma stebėsena.

8 skiltyje: nurodykite pasirinktą tikslinę populiaciją, pateikdami atitinkamų augalų šeimininkų rūšių ir (arba) genčių sąrašą ir nurodykite plotą, kuriame vykdyta stebėsena. Tikslinė populiacija apibrėžiama kaip patikros vienetų visuma. Žemės ūkio paskirties žemės atveju tikslinės populiacijos dydis paprastai apibrėžiamas hektarais, bet taip pat tai gali būti partijos, laukai, šiltnamiai ir kt. Pagrįskite pagrindinių prielaidų pasirinkimą. Nurodykite patikros vienetus, kuriuose buvo vykdoma stebėsena. Patikros vienetas – augalai, augalų dalys, prekės, medžiagos, kenkėjų pernešėjai, kurie buvo atidžiai tikrinami siekiant nustatyti ir aptikti kenkėjus.

9 skiltyje: nurodykite epidemiologinius vienetus, kuriuose buvo vykdoma stebėsena, pateikite jų apibūdinimą ir matavimo vienetą. Epidemiologinis vienetas – homogeniška teritorija, kurioje, atsiradus kenkėjams, dėl jų, augalų šeimininkų, abiotinių ir biotinių veiksnių bei sąlygų tarpusavio sąveikos, susidarytų ta pati epidemiologinė situacija. Epidemiologiniai vienetai yra smulkesni tikslinės populiacijos vienetai, kurie epidemiologiniu atžvilgiu yra homogeniški ir kuriuose yra bent vienas augalas šeimininkas. Kai kuriais atvejais visa konkrečiame regione / teritorijoje / šalyje esanti augalų šeimininkų populiacija gali būti apibrėžta kaip epidemiologinis vienetas. Tai gali būti pagal Teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (NUTS) klasifikatorių apibrėžti regionai, miesto vietovės, miškai, rožynai ar ūkiai arba plotas hektarais. Epidemiologinių vienetų pasirinkimas turi būti pagrįstas pagrindinėmis prielaidomis.

10 skiltyje: nurodykite vykdant stebėseną naudotus metodus, įskaitant veiksmų, kurių imtasi kiekvienu atveju, skaičių, atsižvelgdami į kiekvienai kenkėjų rūšiai taikomus konkrečius teisinius reikalavimus. Jei tam tikroje skiltyje nurodytos informacijos nėra, pažymėkite „Nėra“.

11 skiltyje: nurodykite mėginių ėmimo veiksmingumo įvertinimą. Mėginių ėmimo veiksmingumas – tikimybė, kad bus pasirinktos užkrėstos užkrėsto augalo dalys. Kenkėjų pernešėjų atveju – tai metodo veiksmingumas siekiant aptikti pernešėją, kurio tyrimo rezultatas teigiamas, teritorijoje, kurioje vykdoma stebėsena. Dirvožemio atveju – dirvožemio mėginio, kuriame yra kenkėjų, atrankos veiksmingumas, kai kenkėjų yra teritorijoje, kurioje vykdoma stebėsena.

12 skiltyje: metodo jautris – tikimybė, kad, taikant atitinkamą metodą, bus teisingai nustatyta, ar kenkėjų yra, ar ne. Metodo jautris apibrėžiamas kaip tikimybė, kad tikrai užkrėstų augalų šeimininkų tyrimo rezultatas bus teigiamas. Metodo jautris apskaičiuojamas mėginių ėmimo veiksmingumo (t. y. tikimybės, kad bus pasirinktos užkrėstos užkrėsto augalo dalys) vertę padauginus iš diagnostinio jautrio vertės (paprastai nustatoma apžiūrint ir (arba) atliekant laboratorinį tyrimą identifikavimo proceso metu).

13 skiltyje: atskirose eilutėse nurodykite rizikos veiksnius, įterpdami tiek eilučių, kiek reikia. Prie kiekvieno rizikos veiksnio nurodykite rizikos lygį ir atitinkamą santykinę riziką bei augalų šeimininkų populiacijos dalį.

B skiltis: pateikite išsamius stebėsenos duomenis, atsižvelgdami į kiekvienai kenkėjų rūšiai taikomus konkrečius teisinius reikalavimus. Jei tam tikroje skiltyje nurodyta informacija neaktuali, pažymėkite „Netaikoma“. Šiose skiltyse pateiktina informacija yra susijusi su informacija, įtraukta į 10 skiltį „Aptikimo metodai“.

18 skiltyje: nurodykite gaudymo vietų skaičių, jeigu šis skaičius skiriasi nuo gaudyklių skaičiaus (17 skiltis) (pvz., ta pati gaudyklė naudojama skirtingose vietose).

21 skiltyje: nurodykite mėginių, kurių tyrimo rezultatai buvo teigiami, neigiami arba neaiškūs, skaičių. Neaiškiais laikomi tie mėginiai, kuriuos ištyrus dėl įvairių veiksnių (pvz., už aptikimo ribą mažesnis kiekis, neidentifikuotas, pasenęs, neapdorotas mėginys) negaunama jokio rezultato.

22 skiltyje: nurodykite tais metais, kuriais buvo vykdoma stebėsena, pateiktus pranešimus apie protrūkius. Pranešimo apie protrūkį numerio nurodyti nereikia, kai kompetentinga institucija nusprendžia, kad rezultatas yra susijęs su vienu iš Reglamento (ES) 2016/2031 14 straipsnio 2 dalyje, 15 straipsnio 2 dalyje arba 16 straipsnyje nurodytų atvejų. Tokiu atveju nurodykite, kodėl ši informacija nepateikta 25 skiltyje (Pastabos).

23 skiltyje: nurodykite stebėsenos metodo jautrį, kaip apibrėžta Tarptautiniame fitosanitarijos priemonių standarte (TFPS) Nr. 31. Ši pasiekto pasikliovimo, kad kenkėjų nėra, lygio vertė apskaičiuojama remiantis atliktomis patikromis (ir (arba) mėginių tyrimais), atsižvelgiant į metodo jautrį ir numatomą paplitimą.

24 skiltyje: nurodykite numatomą paplitimą, pagrįstą prieš vykdant stebėseną apskaičiuotu tikėtinu faktiniu kenkėjų paplitimu lauke. Kaip stebėsenos tikslas nustatytas numatomas paplitimas atitinka rizikos valdytojams priimtiną kompromisinę vertę, grindžiamą kenkėjų buvimo rizikos ir stebėsenai skirtų išteklių santykiu. Paprastai, vykdant stebėseną aptikimo tikslais, nustatoma 1 % vertė.

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1952/oj